

eller mindre personligt Skøn af det af Tingets Medlemmer, som i Øjeblikket beklæder Formandsstolen. (*Sabroe*: Afstemning!) Det ærede Medlem fra Aarhus (*Sabroe*) bliver utaalmodig og ønsker Afstemning. Jeg skal bøje mig for det ærede Medlems Ønske, idet jeg saa henstiller til ham ogsaa at sørge for, at Talere fra den Side, hvortil han hører, ikke forlænger Debatten.

Ordføreren (*Effersøe*): Ogsaa jeg ønsker Afstemning, og jeg skal derfor kun fremsætte en ganske kort Bemærkning. Den sidste ærede Taler (*Slengerik*) sagde, at han holdt paa, at det skulde afgøres i selve Forretningsordenen, fra hvilken Plads Medlemmerne skulde tale. Jeg maa imidlertid gøre opmærksom paa, at efter Mindretallets Forslag skal det ikke afgøres i Forretningsordenen, men overlades til de enkelte Medlemmer, paa visse bestemte Undtagelser nær, fra hvilken Plads de vil tale.

P. Munch: Det lader til, at dette Spørgsmaal sætter Sindene mere i Bevægelse end de største politiske Stridsspørgsmaal. Jeg hører til dem, der er afgjorte Tilhængere af at anvende Talerstol; jeg er overbevist om, at det vil give Forhandlingerne noget mere samlet end den nuværende Forhandlingsform, og jeg er tilbøjelig til at tro, at navnlig nye Medlemmer vil finde sig meget hyggeligere oppe paa en Talerstol, end naar de skal staa paa denne underlige Maade og tale her nede i Salen. Men medens jeg altsaa er afgjort Tilhænger af Tanken om en Talerstols Anvendelse, førekommer det mig, at den indføres i en mere praktisk Form, hvis vi giver Forretningsordenen den Ordlyd, der er foreslaaet i Ændringsforslaget. Efter det Forslag, der blev vedtaget sidste Gang, er Forholdet jo det, at Formanden kan give Medlemmerne Tilladelse i al Almindelighed til at tale fra Pladserne, og dette vil vel i Praksis betyde, at hver Gang et Medlem overfor Formanden udtaler Ønsket om at tale fra sin Plads, vil Formanden give denne Tilladelse. Hvis Formanden ikke gjorde det, vilde der altid komme Kritik og Misfornøjelse og Ubehageligheder ud af det. Jeg skulde derfor tro, at det vil udvikle sig saaledes, at denne Tilladelse vil blive betragtet som givet omtrent ligesom den berømte Tilladelse til at læse nogle Sætninger op, som man nu altid faar uden at spørge om det, men hvor man dog plejer at sige: Med

den højtærede Formands Tilladelse o. s. v. Jeg kan ikke se rettere, end at netop den Fremgangsmaade, der foreslaas i Ændringsforslaget, vil føre til, at Regelen bliver den, at Talerstolen benyttes. Naar Ministrene skal benytte den — dette gaar det andet Ændringsforslag ogsaa ud paa, og jeg synes unægtelig, det er en Nødvendighed, at dette kommer med —, og naar Ordførerne for de forskellige Grupper og Partiér skal benytte den, vil de fleste andre vel ogsaa benytte den. Der kan være en enkelt, som har en uovervindelig Modbydelighed mod at komme derop og derfor lader være, men det sædvanlige vil blive, at Medlemmerne benytter Talerstolen. Formanden bliver fri for det ubehagelige Hverv at skulle vælge og vrage mellem dem, der maa have Lov til at lade være, og dem, der skal gaa op paa Talerstolen, og Medlemmerne, hvoraf nogle maaske ikke har saa megen Lyst til at henvende sig til Formanden, bliver fri for dette. Det vilde være mest praktisk, om man valgte denne Form, ikke i Modsætning til Tanken om en Talerstol, men i Tilslutning til den.

Endelig skal jeg gøre en Bemærkning med Hensyn til Maaden, paa hvilken Talerstolen tænkes anbragt. Efter den Skildring, den ærede Ordfører (*Effersøe*) gav i sidste Møde, synes jeg, den gjorde et lidt ubehageligt Indtryk. Saa vidt jeg forstod, var Tanken den, at den nuværende Formandsplads skulde hæves en lille Smule, og lige foran den skulde Taleren anbringes. Nu er jeg tilbøjelig til at tro, at det for adskillige Talere vil være en Smule uhyggeligt saaledes at have Formanden lige i Nakken, og dertil kommer, at i det Øjeblik Formanden griber ind overfor en Taler, er det rart for denne at kunne se Formanden. Formanden kan jo gøre sine Bemærkninger paa noget forskellig Maade, det kan være en mild Henslilling, og det kan være en streng Formaning, og det har man alligevel et mere uvilkaarligt Indtryk af, hvis man ser Formanden, end hvis man pludselig hører en Røst bagfra, som griber ind overfor ens Ord. Jeg formoder, at naar Tanken har været at anbringe Talerstolen paa denne Maade, har det været under Paavirkning af den Maade, hvorpaa Talerstolen er anbragt i Deputeretkammeret i Frankrig, som i det hele taget synes at have været Forbilledet ved denne Formulering. Men der er der en Sal, som er af en helt anden Beskaffenhed; Pladserne er amfiteatralisk ordnede, og Salen har helt andre